

[Udenrigsministeren.]

det ærede Medlem spurgte mig, om der maatte være en Beretning, der beskæftigede sig med Østersøen, besvare dette Spørgsmaal bekræftende; men jeg vil gerne hertil føje, at vedkommende Gesandt, som har indsendt denne Beretning, meget indstændigt har bedt om, at den maatte blive behandlet med ganske særlig Varsomhed.“

Der er altsaa deri intet som helst skjult, det er sagt ganske aabent, hvorledes Forholdet var, sagt, at der forelaa en Indberetning, og sagt, at de sædvanlige internationale Anstændighedshensyn forbød at forelægge denne Beretning. Den samme Stilling har jeg for min Del maattet tage, og jeg tror, enhver Udenrigsminister maatte tage den; kun i det udenrigspolitiske Nævn, som har en Særstilling, har det været muligt at give nærmere Besked om det paagældende Tilfælde.

Det ærede Medlem Hr. Pürschel sagde saa om mine Udtalelser, at der var ikke noget urigtigt i dem, men de var dog vildledende. Jeg ved ikke rigtig, hvad han tænkte paa i den Henseende. Jeg har sagt, at til Belysning af Danmarks Stilling overfor Udlandet er der i det, som foreligger offentligt, Stof nok. Det ærede Medlem lod for øvrigt til at have Overflod deri, og i de store Citatsamlinger, ærede Partier er udstyret med, synes jeg ogsaa, der findes alt, hvad man i saa Henseende kan have behov.

Men saa sagde det ærede Medlem: Der maa være lige Vilkaar; hvis man fra Regeringens Side vil benytte Gesandtindberetninger, vil vi ogsaa have Lov til at benytte dem; hvis man vil paaberaabe sig saadanne Indberetninger, maa vi ogsaa have Lov til at kende dem og paaberaabe os dem. Jeg ved ikke, hvornaar vi fra vor Side til Gunst for det foreliggende Lovforslag har paaberaabt os Gesandtindberetninger, hvis Indhold ikke er meddelt, jeg kender intet Tilfælde, hvor man har paaberaabt sig noget saadant. Jeg for min Del har overhovedet ikke argumenteret med den udenlandske Vurdering af vore Forhold, fordi jeg har et meget nøje Kendskab til, hvor ringe Viden om vore Forhold denne regelmæssigt er bygget paa. Jeg har fuldt og helt overladt hele Citatdiskussionen til de Herrer og kun af og til, naar det var fornødent overfor de forunderlige Paa-stande, de var i Stand til at hvirvle op deraf, sagt et og andet, jeg tør maaske sige, retledende Ord i Forbindelse med den

Vildledelse af den offentlige Mening herhjemme, der foregaar gennem disse Citater.

Det ærede Medlem Hr. Pürschel og efter ham i Dag den ærede Ordfører for Partiet, Hr. Parkov, har imidlertid samlet Interessen om Østersøen. Citater af, hvad den og den Admiral har sagt og den og den Avis har skrevet, samles om Spørgsmaalet om Danmarks Stilling ved Adgangen til Østersøen, og man understreger, at for Indgangen til Østersøen findes i store, stærke Stater en betydelig Interesse.

Dertil kan jeg svare: Ja, det gør der, og jeg ved ikke, at nogen har tvivlet derom — jeg i hvert Fald ikke, eller nogen fra vor Side. Ikke heller er der nogen Tvivl om, at Stormagtspolitikere, der anstiller Betragtninger over kommende Krige, har interesseret sig ogsaa for dansk Militærvæsen i Forbindelse med Adgangen til Østersøen. Men ud fra hvilke Synspunkter? Selvfølgelig ud fra et ganske bestemt Synspunkt, en Forestilling om, at i givet Tilfælde kunde dansk Militærvæsen sættes ind kampmæssigt med Styrke mod deres Modstandere, hvorimod ingen af dem har en saadan Interesse for Udviklingen af dansk Militærvæsen ud fra særligt Hensyn til vore Forhold.

Men hvis vi nu lod Troen paa en saadan Mulighed for, at vi raadede over et Militærvæsen stærkt nok til for Alvor og med virkelig Betydning at sætte ind i en saadan Situation mod den ene eller den anden, bestaa, hvis vi lod den Forestilling fæstne sig, hvad vilde der saa ske, hvis Situationen kom til at foreligge? Saa vilde der ske dette, at vi i det mindste maatte skuffe en af Parterne, og al menneskelig Sandsynlighed taler for, at vi vilde komme til at skuffe begge Parterne, fordi vort Militærvæsen i det afgørende Øjeblik dog ingen kampmæssig Værdi vilde have.

Det var det, vi vilde opnaa derved. Det vilde betyde, at vi i en saadan Situation kom til at stille Danmark saa slet overfor de følgende Begivenheder, som det overhovedet var muligt at stille vort Fædreland... (*Hans Thyge Jacobsen: 1914!*)... Ja, da var Forholdet netop dette, at det lykkedes os at gøre begge Parter klart, hvorledes Karakteren af Danmarks Militærvæsen var, og hvilke Opgaver det kunde magte, og skabe i Kraft af den Politik, som førtes, Tillid til, at det ikke vilde blive sat ind krigsmæssigt paa nogen af de to kæmpende Parter Side.

Den Opgave, vi har, er med vort Militærvæsen at øve et upartisk Vagthold,